

יבמות כד. (המשנה) עד כה. (המשנה)

ביאורי מושגים
 המגרש את אשתו משום נדר או שם רע לא יחזיר - חכמים חששו שאדם יגרש את אשתו משום נדר או שם רע ולאחר מכן היא תתחתן עם אדם אחר ואז יתברר שהשם הרע היה טעות או שהאישה התירה את נדרה. החשש הוא שכשהבעל הראשון יגלה זאת הוא יטען שהגירושים היו בטעות (אילו הוא היה יודע שהנדר יופר או שהשמועה לא נכונה הוא לא היה מגרשה) ואז הגט יתבטל ובניה מהבעל השני יהיו חלילה ממזרים (כיוון שהיא נשואה עדיין לראשון). לכן תיקנו חכמים שהוא לא יוכל להחזיר את אשתו בשום מצב גם אם יתברר שהנדר מופר ושהשמועה מוטעת. כך הוא לא יוכל לטעון שהגירושים היו בטעות.

המשנה

לאח הגדול יש זכות קדימה במצות הייבום (אבל, אם קדם אח קטן וייבם - מועיל)

מניין שגם קטן יכול לייבם (אפילו כשיש בכור):
 'כי ישבו אחים' - הוקשו האחים זה לזה.
 מניין שגדול קודם לקטן:
 אם בכור קודם - סברא שגם גדול קודם,
 מדוע כתבה התורה בכור:
 המייבם יורש מאביו שני חלקים את חלקו ואת חלק האח המת - אבל, כפי שהחלק הנוסף של בכור הינו רק בנכסים קיימים (ולא בנכסים עתידיים) כך גם המייבם יורש במקום המת רק בנכסים קיימים.

'הפכור אכר תלף' - יקום צ' se אחיו האת - ו'א' אחת se'
 'הפכור' - מכאן שהמצוה הראשונית מוטלת על האח הגדול,
 'אכר תלף' - מכאן שאילונית מופקעת מפרשת ייבום,
 'יקום צ' se' - המייבם קם לנחלה תחת האח המת (ג"ש: 'צ' se' - 'צ' se אחיהם יקראו פנחלתם' - הג"ש מפקיעה את פשט הכתובים לפיהם יש לקרוא לבן על שם האח המת)
 'א' אחת se' - אם האח המת היה סריס - אין פרשת ייבום (שמו של סריס נמחה בכל מקרה)

התנאים נחלקו האם גרים שהתגירו שלא לשם שמים נחשבים גרים בדיעבד (לפי כולם לכתחילה לא מקבלים אותם)
 המשנה (וכך נפסק להלכה) סוברת שבדיעבד הם גרים (ולכן גם אם היא התגירה בשבילו היא נחשבת גרה)

המשנה
 החשוד על גויה והתגירה או שפחה והשתחררה:
 - לא ישאנה ואם נשא לא יוציא,
 החשוד על אשת איש והתגרשה מבעלה:
 - לא ישאנה ואם נשא יוציא,
 מהו טיב החשד שבשלו הוא חייב להוציאה
 רבה ב"נ: אפילו שמועה שלא מוציאים על פיה,
 רבי (ורב א'): עדים או שמועה שעל פיה הוציאה מבעלה,
 רב ב': רק לפי עדים

הסתייגות (לפי רבי ורב א'):
 כשהאישה התחתנה עם מישהו אחר אחרי הגירושים מבעלה ולפני הנישואים לחשוד - לא מוציאים אותה מהחשוד.

אם יש להם ילדים - מוציאים רק על סמך עדים.

על סמך מה מוציאים אישה (ללא ילדים) מבעלה
רב: רק על סמך עדים,
רבי: על סמך שמועה או חשד,
להלכה: על סמך עדים או שמועה שאינה פוסקת (לפחות יום וחצי)

הסתייגויות לגבי שמועה שאינה פוסקת:
א. אם פסקה מחשש יראה - לא נחשב שפסקה,
ב. אם יש להם אויבים - לא נחשבת שמועה

המשנה בגיטין קובעת ש:
אדם שגירש אישה בגלל נדר או שם רע - אסור לו להחזירה (מדרבנן),
הספק של רבה ב"ה:
מה הדין אם בכל זאת התחתן עימה - האם חייב לגרשה?

רבה ב"ה ניסה לדייק ממשנתינו שחייב להוציאה
לשיטתו במשנה מדובר בדין דרבנן (מדובר בקול שלא מוציאים לפיו מבעלה ולכן זהו רק מדרבנן)
ובכל זאת המשנה קובעת שאם עבר ונשא - יגרש
הגמרא דחתה את הדיוק:
במשנתינו החשוד מתחתן עם האישה ובכך הוא מחזק את החשד,
בספקו של רבה ב"ה הבעל מתחתן עימה ובכך הוא מחליש את החשד